

An aerial photograph of an urban area with a white outline tracing the perimeter of a park. The park area is labeled 'RINGPARK' at the top and 'DICHTERSWIJK' on the right side. The surrounding area includes residential buildings, streets, and a railway line at the top.

RINGPARK DICHTERSWIJK

RINGPARK
DICHTERSWIJK
Inrichtingshandboek

INHOUD

I ACHTERGRONDEN

1.1	Waarom een Ringpark?	7
1.2	Gefragmenteerd groen	11
1.3	Bewogen geschiedenis	13

II HET RINGPARK

2.1	Vergroenen, verbinden, activeren	17
2.2	De Ring	19
2.3	Programmeren	21

III DE SCHAKELS VAN HET RINGPARK

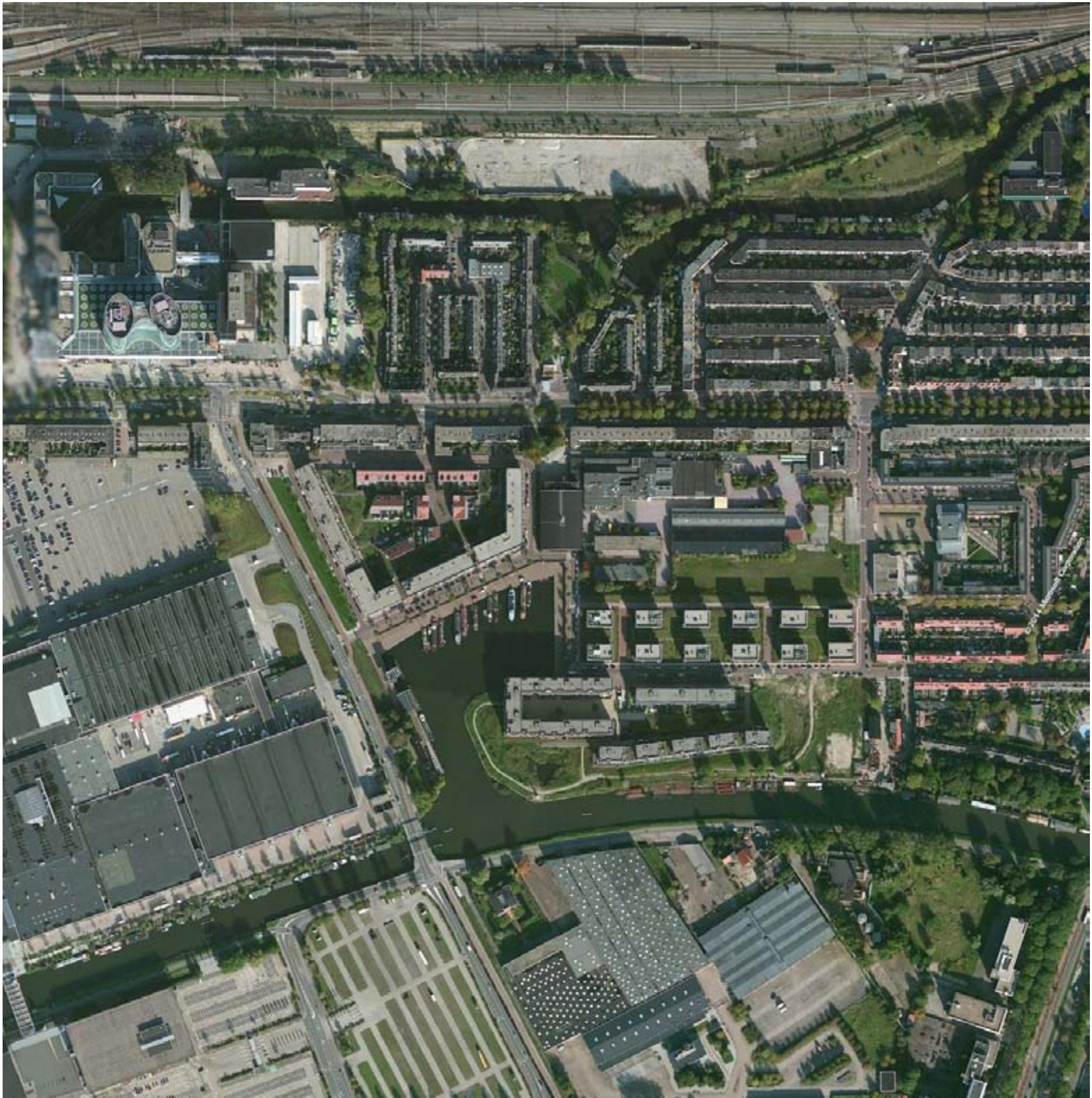
3.1	Het Hefbrugpark	25
3.2	De Haven	29
3.3	Langs het kanaal	33
3.4	Da-Costa-baan	35
3.5	De Trimbostuin	37
3.6	Het Plukpad	39

Uitgelicht

	Op expeditie in het Ringpark	8
	De boer op	9
	Wie zijn aan zet?	14
	Het Ringpark verkoopt	15
	Vogels in het Ringpark	22
	Groen als begin	33
	De regels van het Ringpark	42

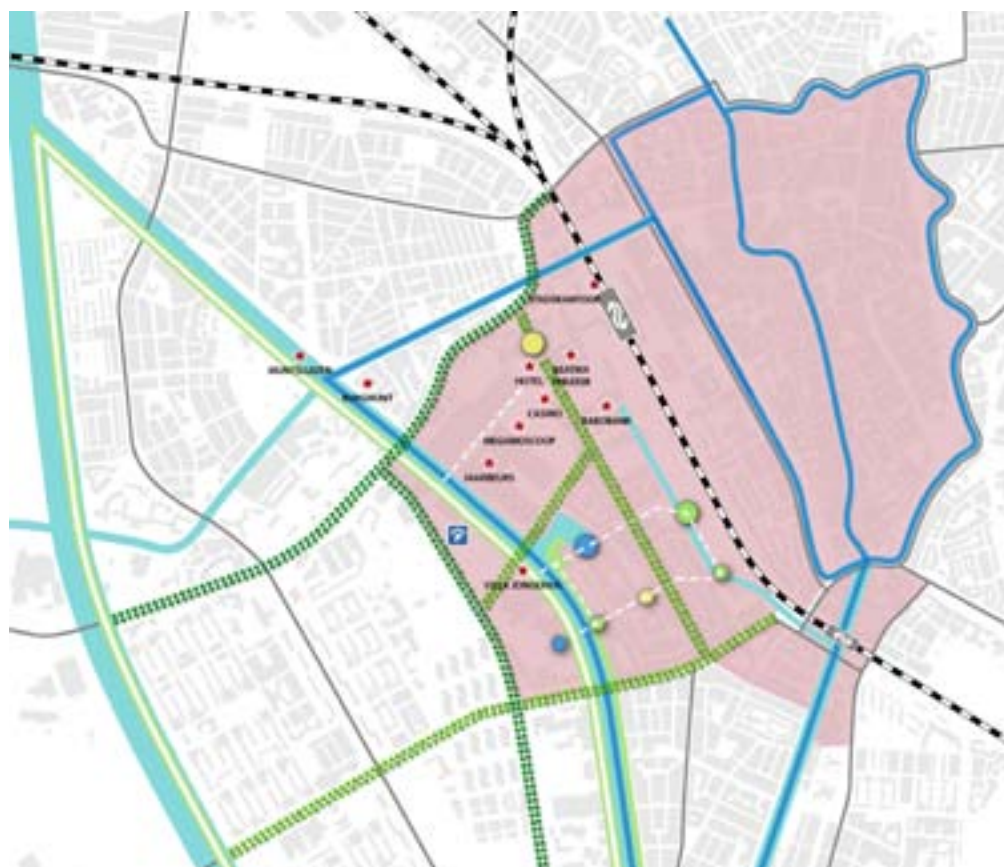

Het Ringpark (plankaart)

Weinig groen in Dichterswijk

Door toenemende verstedelijking in en rond de Dichterswijk neemt de vraag naar een samenhangende onderliggende groenstructuur toe.

(links) Luchtfoto van de Dichterswijk met het spoor, de Croeselaan, het Merwedekanaal en de Veilinghaven

1

ACHTERGRONDEN

1.1 Waarom een Ringpark?

De Dichterswijk krijgt het de laatste jaren behoorlijk voor de kiezen. De grote verbouwingen rondom het Centraal Station, de realisering van het busstation en de komst van de busbaan zorgen voor veel overlast. In de Croeselaan zijn bomen gekapt en langs het spoor is een ware kaalslag geweest. De vele bouwactiviteiten geven samen met het weinige groen en de verkeersdruk een gevoel van opgeslotenheid.

Wij, drie landschapsarchitecten en bewoners van de Dichterswijk, schetsen een plan dat de wijk mooier en sterker maakt. We zien mogelijkheden voor een aantrekkelijke route door de wijk die het water van de Kruisvaart (langs het spoor) verbindt met het water van het Merwedekanaal. Omdat de route ook andere plekken, pleinen en veldjes met elkaar verbindt ontstaat een soort ringpark. Over de Croeselaan zorgen nieuwe brede zebra's voor veilige oversteken.

We denken dat het plan een geweldige opsteker is voor de wijk: voor bewoners, ondernemers en mensen die in de wijk werken, maar ook voor de stad als geheel.

In het afgelopen halfjaar hebben we met steun van de gemeente Utrecht het idee voor het Ringpark verder uitgewerkt. Belangrijke momenten waren de twee werksessies met medewerkers van de gemeente, de 'keukentafelgesprekken' met bewoners, het gesprek met de NS die het deel van het Ringpark langs de Kruisvaart in eigendom heeft, het gesprek met vertegenwoordigers van het Trimbosinstituut en de avond met gemeenteraadsleden.

De resultaten zijn vastgelegd in dit inrichtingshandboek Ringpark Dichterswijk. Het handboek is opgebouwd uit drie delen: de achtergronden, de hoofdlijnen van het Ringpark en de deelgebieden. Zij worden afgewisseld met zes korte stukken die specifieke onderdelen belichten; van de expeditie tot de tien spelregels voor het Ringpark.

OP EXPEDITIE IN HET RINGPARK

In April 2014 liepen bewoners van Dichterwijk een rondje Ringpark. De ring werd gemarkeerd met balonnen. Eén van de woonbootbewoners stelde een bootje beschikbaar voor de oversteek over de Kruisvaart.

Informatieavond over groene initiatieven in de Dichterswijk voor een delegatie van de Utrechtse gemeenteraad met het Ringpark als thema.

DE BOER OP

Bewoners willen met plan Dichterswijk mooier en sterker maken

Wonen mei 14, 2013 om 15:02 door: Redactie

Het plan van de landschapsarchitecten

De Dichterswijk is de dupe van alle verbouwingen die al langere tijd plaatsvinden rond het Stationsgebied en daar moet verandering in komen, vinden drie bewoners van de wijk. "Wij, drie landschapsarchitecten uit de Dichterswijk, schetsen een plan dat de wijk mooier en sterker maakt en dat bewoners en (horeca)ondernemers niet geeft."

Het plan is een aanvulling op de bestaande plan van de gemeente. Het is een aanvulling op de bestaande plan van de gemeente. Het is een aanvulling op de bestaande plan van de gemeente.

De ontwerpers zien mogelijkheden voor een aantrekkelijke route die het Dichterspark verbindt met de oevers van het Merwedekanaal, de Vellinghaven en Villa Jongerius. Omdat de wijk ook andere openbare plekken, pleinen en veldjes met elkaar verbindt ontstaat er een netwerk.

Over de Croeselaan moeten nieuwe brede zebrapaden zorgen voor een veilige 'mooie bestrating' van Dichterswijk West moet worden doorgezet in oostelijke richting. Het wordt er gedacht aan moestuinen, een trekpuntje over de Kruisvaart en een boordwal.

Het groots opgezette idee gaat bij de gemeente ingeleverd worden en moet in totaal zo'n 30.000,- euro gaan kosten. "Dat is zes euro per Dichterswijk-bewoner. Dat is een klein bedrag voor een nieuw perspectief voor de wijk," vertelt het plan.

Bewoners ontwerpen nieuw 'Dichterspark'

Dichterswijk kan veel mooier. Dat vinden niet alleen drie bewoners van de wijk, maar ook de gemeente. Ze willen een nieuw 'Dichterspark' creëren rond de wijk. Het plan is een aanvulling op de bestaande plan van de gemeente. Het is een aanvulling op de bestaande plan van de gemeente.

De wijk Dichterswijk met het plan van de landschapsarchitecten

Mirjam de Rijk @Mirjam_de_Rijk
Mooie test voor goeie rol van de gemeente om dat te helpen realiseren! #Ringpark #Dichterswijk 2/2
pic.twitter.com/PbQcMWWgeq
View photo

Mirjam de Rijk @Mirjam_de_Rijk
Buurtbewoners die toevallig landschapsarchitect zijn en zelf een park ontwerpen! #ringpark3521 #Dichterswijk 1/2
pic.twitter.com/Qm1c53Yydl
View photo

Plan voor Dichterspark

'Utrechtse Dichterswijk moet allure krijgen'

UTRECHT • De Dichterswijk in Utrecht moet weer de allure krijgen die het verdient. De door werkdagen en een bus-buffer geïsoleerde buurt heeft dan ook een opknapbeurt nodig, vinden drie landschapsarchitecten die in de Dichterswijk zelf wonen. Ze bedenken een ambitieus plan.

BART RUTTEN

Maar hoe, dat is de vraag. Het is de vraag hoe de wijk weer de allure krijgt die het verdient. De door werkdagen en een bus-buffer geïsoleerde buurt heeft dan ook een opknapbeurt nodig, vinden drie landschapsarchitecten die in de Dichterswijk zelf wonen. Ze bedenken een ambitieus plan.

Landschapsarchitecten Mary Mulder (links), Bertha Oude en Michiel Huis op het voormalige EBP-terrein, waar de aanpak van de wijk zal worden uitgevoerd.

BEREKENBAAR
Lopend langs het Merwedekanaal vindt Michiel Huis een plek voor een nieuw 'Dichterspark'. Het plan is een aanvulling op de bestaande plan van de gemeente. Het is een aanvulling op de bestaande plan van de gemeente.

De wijk Dichterswijk moet weer de allure krijgen die het verdient. De door werkdagen en een bus-buffer geïsoleerde buurt heeft dan ook een opknapbeurt nodig, vinden drie landschapsarchitecten die in de Dichterswijk zelf wonen. Ze bedenken een ambitieus plan.

De wijk Dichterswijk moet weer de allure krijgen die het verdient. De door werkdagen en een bus-buffer geïsoleerde buurt heeft dan ook een opknapbeurt nodig, vinden drie landschapsarchitecten die in de Dichterswijk zelf wonen. Ze bedenken een ambitieus plan.

De wijk Dichterswijk moet weer de allure krijgen die het verdient. De door werkdagen en een bus-buffer geïsoleerde buurt heeft dan ook een opknapbeurt nodig, vinden drie landschapsarchitecten die in de Dichterswijk zelf wonen. Ze bedenken een ambitieus plan.

'Architectonisch is het mooi maar je mist gezelligheid'

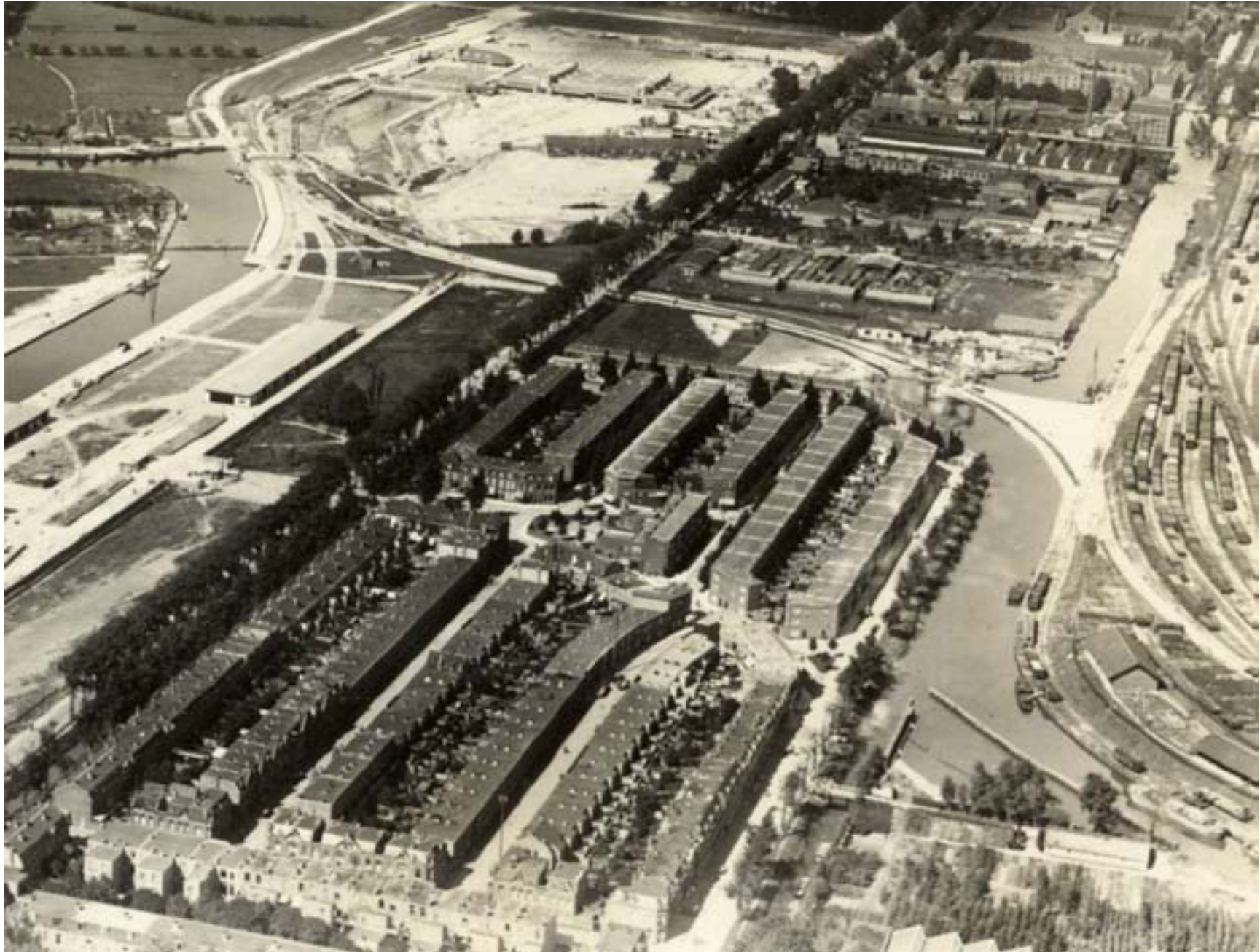

1.2 GEFRAGMENTEERD GROEN

Het groen in Dichterswijk is erg versnipperd. Er zijn mooie groene plekken, zoals 'het Veldje' en het pas geopende Heycopplantsoen, maar er is heel weinig samenhang. Ook het gebruik van de pleinen laat te wensen over. Het Brederopplein wordt gedomineerd door geparkeerde auto's. Het Heycopplein is mooi ingericht, maar ligt er vaak verlaten bij. Het grootste groengebied, tussen het spoor en de Kruisvaart, is ontoegankelijk. Ook het water van de Kruisvaart en het Merwedekanaal wordt weinig gebruikt om te spelen of te recreëren.

1.3 BEWOGEN GESCHIEDENIS

De Dichterswijk heeft een bewogen geschiedenis. We noemen de vier belangrijkste perioden.

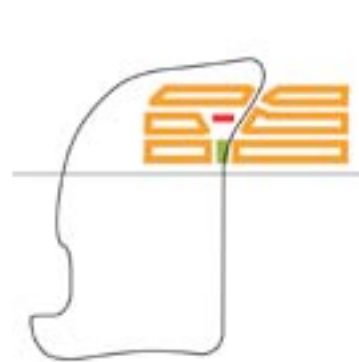
- 1 De basis voor de wijk is gelegd door tuinders en kwekers. Daarnaast lag aan de Kruisvaart een groot landhuis. De tracés van de moesgrachten, waaronder de Kruisvaart en de voormalige moesgracht in de Croeselaan, zijn tot op de dag van vandaag herkenbaar.
- 2 De tweede belangrijke ontwikkeling is de stadsuitbreiding van 1910-1940, met een klassiek statenpatroon, gesloten bouwblokken en de oude Da Costa School als het onbetwiste middelpunt.
- 3 In de periode van 1950-1970 is de groente- en fruitveiling naar het gebied gehaald en ontwikkelde zich langs het spoor een industrie- en distributiegebied. Het gebied werd zowel over water als via het spoor ontsloten.
- 4 De laatste grote ontwikkeling in de wijk is de bouw van Dichterswijk-west aan het begin van de 21-ste eeuw. Daarbij is het industrie-en havengebied langs het Merwedekanaal is omgevormd naar een hoogwaardig stedelijk gebied met appartementen, eengezinswoningen en (horeca) ondernemingen.

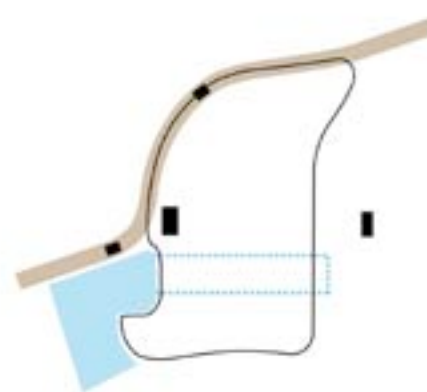
*Tuindersgebied met
moesgrachten*

*Landhuis aan
de kruisvaart*

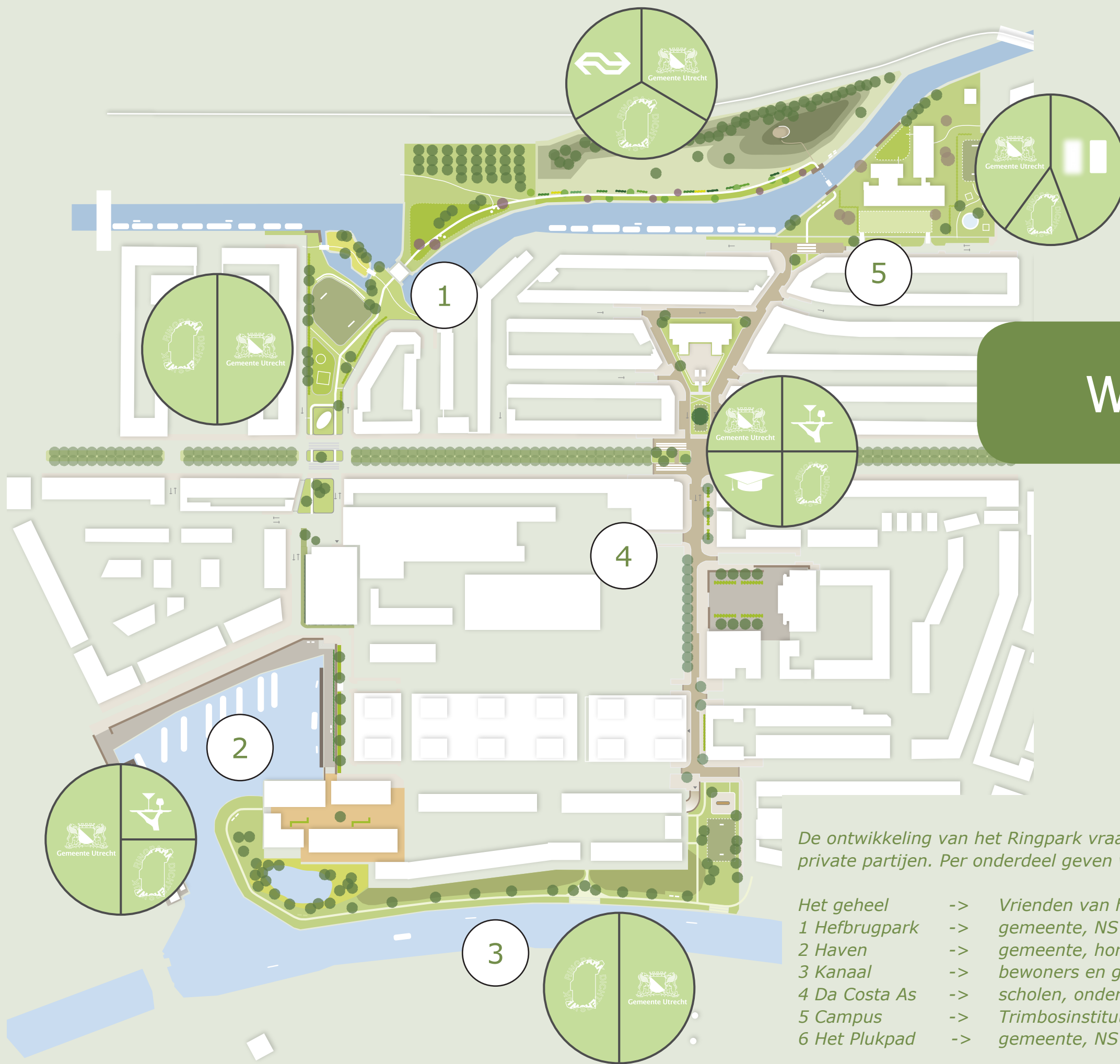
*Stadsuitbreiding
20-ste eeuw*

*Ontwikkeling
bedrijvigheid
met spoor en haven*

*Stadsuitbreiding
21-ste eeuw*

WIE zijn aan ZET?

De ontwikkeling van het Ringpark vraagt om nieuwe coalities tussen publieke en private partijen. Per onderdeel geven we mogelijke vormen van samenwerking aan

Het geheel	->	Vrienden van het Ringpark, initiatiefnemers en gemeente
1 Hefbrugpark	->	gemeente, NS en bewoners
2 Haven	->	gemeente, horeca en bewoners
3 Kanaal	->	bewoners en gemeente
4 Da Costa As	->	scholen, ondernemers, gemeente en bewoners
5 Campus	->	Trimbosinstituut, bewoners en gemeente
6 Het Plukpad	->	gemeente, NS en bewoners

Croeselaan 148

3521 CG Utrecht Nieuw Open Huis

€ 325.000 k.k. [Maandlasten bereken](#)

Overzicht

Omschrijving

Kenmerken

Foto's

Plattegrond

Maandlasten

Kaart & bu

 [Klik hier](#) voor het dichtstbijzijnde Hypotheek Inloopspreekuur.

SFEERVOLLE, ROYALE TUSSENWONING UIT CIRCA 1915 IN DE POPULAIRE EN CENTRAAL GELEGEN DICTERSWIJK

DE WONING

De woning heeft 4 riante slaapkamers en een ruime, zonnige achtertuin. De woning bevat originele kenmerken: goed onderhouden.

Dit	Aantal slaapkamers	: 3
	Bouwjaar	: 1920
W.I.J.	Bouwtype	: Bestaande bouw
De v	Inhoud	: 377 m³
stat	Ligging	: Aan water, aan rustige w
vrijv		
om		
rest		
kort		
veel		
natu		

Omschrijving:

Wil je sfeervol en centraal wonen...?

Dan moet je werkelijk hier even komen kijken! Deze sfeervolle ruime benedenwoning met achterhuur is centraal.

Het betreft een goed onderhouden benedenwoning met een kleine achtertuin en heeft daarnaast ook nog eens een grote achtertuin. Daarbij is de woning ook nog uitgebouwd met een grote slaapkamer. De slaapkamers liggen aan de achterzijde en hebben een eigen ingang.

Alle voorzieningen zijn op loop- of korte afstand zoals de parkhaven met diverse restaurants en historische gebouwen. De verbinding met de oude binnenstad via een loop- c.q. fietsbrug naar de kruisvaartparkje en het ringpark Dichterswijk.

HET RINGPARK VERKOOPT!

nette keuken en sanitaire voorzieningen. De woning is in goede staat, onderhoud, recent geschilderd. Genieten van de ligging dichtbij het centrum!

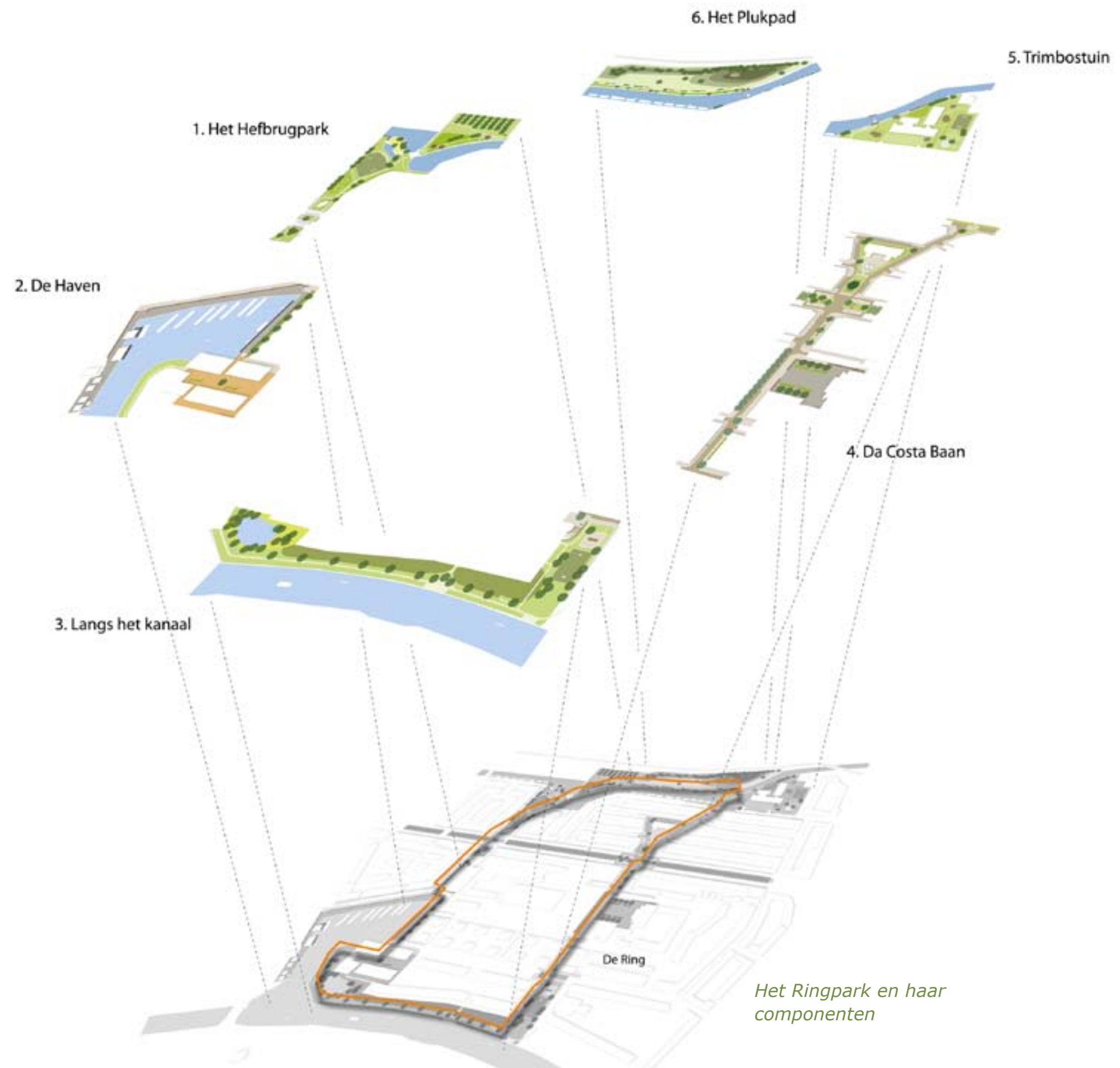
De woning is gelegen in een rustige woonwijk dichtbij winkels, leuke eetgelegenheden, op korte afstand van het centraal station en de binnenstad. De achtertuin is groot en groen met woonschepen, restaurants en groen ligt om de woning heen.

De woning is sinds kort geen doorgaand verkeer meer maar een woonplein en de Van Zijstweg. Dit heeft te maken met de aanleg van de Rabobank. Het autoverkeer is hierdoor zeer beperkt en wordt geleid langs de kruisvaart aangelegd, waardoor er vrijwel geen auto's meer rijden.

De woning heeft een korte verbinding via een loop-fietsbrug naast de achtertuin naar de parkhaven.

De woning is gemaakt door bewoners zelf, o.a. Ringpark Dichterswijk en heeft veelplaatsen voor kinderen.

Eén van de eerste die het idee voor het Ringpark oppikte was Funda. Kort na publicaties over het idee verschenen de eerste advertenties met Ringpark in de omschrijving.

2

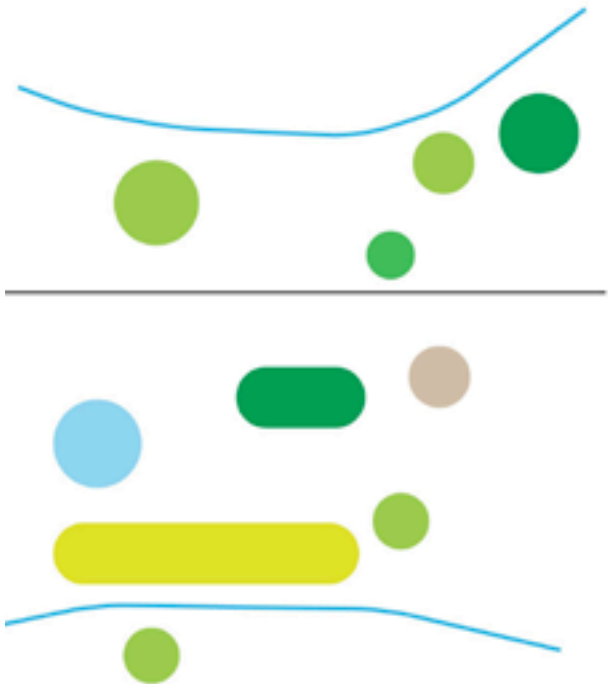
HET RINGPARK

2.1 Verbinden, vergroenen en activeren

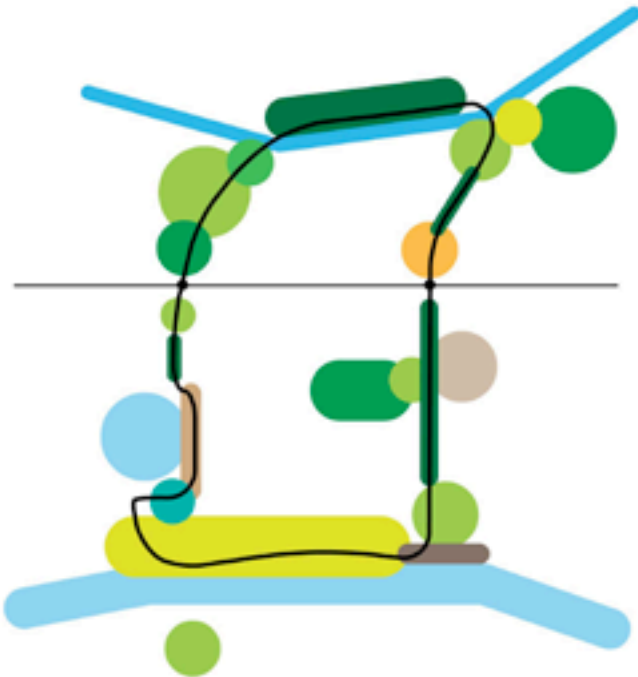
Het Ringpark is een ring vanwege de voorgestelde route door de wijk en is een park omdat het verschillende groengebieden en pleinen aan elkaar schakelt. Het park geeft een nieuw perspectief op de wijk. Ineens is het water van Dichterswijk: de Kruisvaart en het Merwedekanaal, te beleven en blijken er verrassend veel mooie plekken in de wijk. Niet langer voel je je opgesloten in de wijk, maar kan je een wandeling door de wijk maken die een geweldig gevoel van vrijheid geeft.

De verschillende plekken zijn samengebracht in zes clusters met ieder hun eigen sfeer: het Hefbrugpark, de Haven, Langs het Kanaal, de Da-Costa-Baan, de Trimbostuin en het Plukpad.

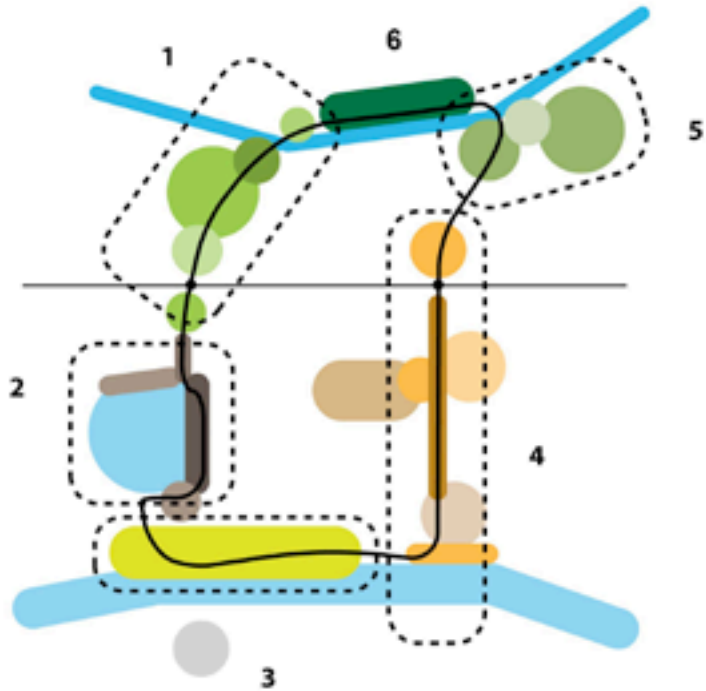
Het Ringpark is bedoeld als kapstok voor initiatieven van bewoners en ondernemers. Bewoners kunnen in het Ringpark hun gewenste speelplekken aan het water realiseren, restauranthouders hun terrassen uitbreiden, medewerkers van het Trimbosinstituut kunnen een ommetje maken en de sportschool kan activiteiten in de openlucht organiseren. Het Ringpark brengt de vele initiatieven in de wijk naar een hoger plan.

Het bestaande versnipperde groen en de lange lijnen van de Kruisvaart, de Croeselaan en het Merwedekanaal.

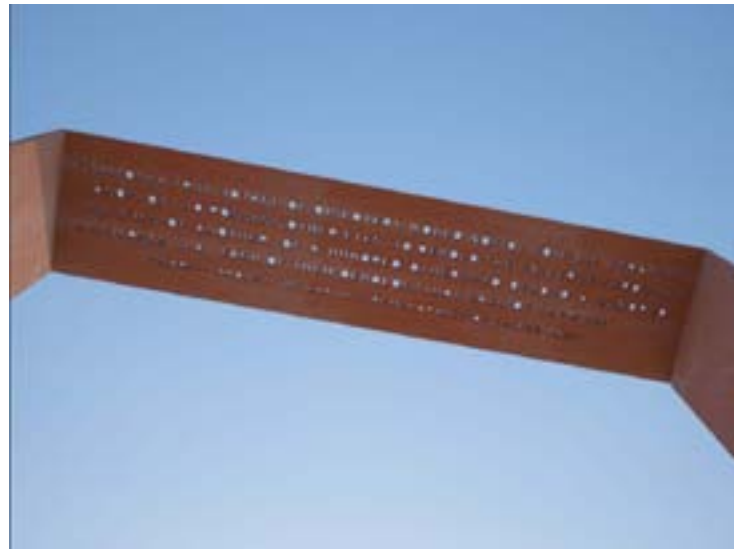
De stap van verbinden en vergroenen

De stap van clusters met verschillende sferen

Fysieke ring met markeringen

2.2 De Ring

De ringvormige route is de drager van het Ringpark. De route is 3 km lang, ruim een half uur wandelen. Om de route te markeren kan door bewoners en lokale dichters een 3 km lang gedicht worden gemaakt. Zij kunnen een zin toevoegen, waar vervolgens weer op wordt gereageerd. Een andere vorm is om samen met het Utrechtse Dichtersgilde (onder leiding van Ingmar Haytze) gedichten langs de route te maken die ingaan op de geschiedenis of de sfeer van de wijk. Ook kunnen poorten met dichtregels bij de entrees van de zes deelgebieden de herkenbaarheid van de ring vergroten.

De ideeën voor markering van de ring kunnen op korte termijn worden uitgevoerd en het idee van het Ringpark concretiseren.

Markeren van de ring

2.3 Programmeren

Om het Ringpark waar te maken is niet alleen een fysieke herinrichting nodig. Het gaat ook om meer levendigheid op en langs de route. Evenementen en festivals kunnen daar aan bijdragen. Een suggestie is een festival 'Dichter bij de Dichter', met poetry slams en voordrachten op verschillende plekken in het Ringpark. Een andere mogelijkheid is een jaarlijkse Dichtersloop over de ring, met een lengte van 3 km.

Het Ringpark Dichterswijk beantwoordt de vraag van bewoners voor meer groen en natuur in de wijk. Met de juiste maatregelen biedt het park kansen voor mens, plant en dier, waaronder vogels. En wie geniet er nou niet van een woonwijk met zingende en kwetterende vogels?

Een omgeving die goed is voor de leefbaarheid van vogels biedt de zogenaamde 'vier V's': voedsel, veiligheid (schuilplaatsen), voortplanting (nestplaatsen) en variatie (diversiteit in beplanting). Elke vogelsoort heeft zo zijn eigen voorkeuren voor de eerste drie V's. Met het toevoegen van de vierde V worden zoveel mogelijk soorten gefaciliteerd.

Voedsel voor vogels bestaat veelal uit insecten, bessen en zaden. Insecten zijn vaak te vinden bij rijk bloeiende planten, en later in het jaar onder afgevalen bladeren of andere plantenresten. Struiken en bomen die besdragend zijn (bijv. liguster, krent) en/of hun blad verliezen (bijv. els, lijsterbes) zijn daarom essentieel. Voor veiligheid en voortplanting mogen doornige struiken (bijv. vuurdoorn, gemengde bottelroos, meidoorn) niet ontbreken, en ook dragen planten die hun blad behouden in de winter bij aan schuil- en nestplaatsen (bijv. hulst, berberis, dwergmispel). Als laatste is variatie van de beplanting erg belangrijk. Een traditionele inrichting van stadsgroen – bomen en een gazon – trekt vooral vogels als de houtduif, ekster en kauw. Maar een inrichting met mantelzoomvegetatie – hoge en lage bomen, struiken en bloeiende planten – trekt ook allerlei soorten zangvogels zoals merel, vink, roodborst en fitis.

Enkele suggesties:

- eetbare vruchtenstruiken en bomen (appels, peren, frambozen, bramen, bessen, notenbomen) (voedsel, veiligheid, voortplanting, variatie)
- begroeide floatlands in de waterpartijen
- een vlindertuin
- een groene hangplek met lekker ruikende planten en struiken
- hoge hekwerken met bloeiende klimplanten zoals kamperfoelie, wilde bosrank, blauwe regen, hop
- stimuleer bewoners tot een vogelvriendelijke inrichting van hun tuin of balkon.

Hierbij kan een Tuinvogelconsulent van Vogelbescherming Nederland assisteren.

Francine Rietdijk, f.rietdijk@planet.nl

Bram van Rens, bapvr@hushmail.com

Stadsvogeladviseurs VBN Utrecht

VEEL VOGELS

Een mantelvegetatie van bomen en struiken geeft veel verschillende vogelsoorten nestgelegenheid (N) en voedsel (V).

GROEN ALS BEGIN
NIET ALS EIND

Verschil Heycopplantsoen als sluitstuk en spoorpark als begin

3 DE SCHAKELS VAN HET RINGPARK

3.1 Het Hefbrugpark

Deze schakel van het Ringpark is in essentie een uitbreiding van het bestaande 'Veldje' met de voetbaldoeltjes en de speeltoestellen. Het huidige parkje is een verscholen groene ruimte tussen de Croeselaan en de Kruisvaart. De benzinepomp op de kop zorgt er nog eens extra voor dat het veldje verstopt is. Wat we willen is voortborduren op de eigen sfeer van het veldje. We willen het veldje uit zijn isolement halen en uitbreiden naar de overkant van de Kruisvaart en de Croeselaan. Op deze manier komt de Hefbrug centraal in de ruimte liggen, en noemen we dit deelgebied dan ook het 'Hefbrugpark'.

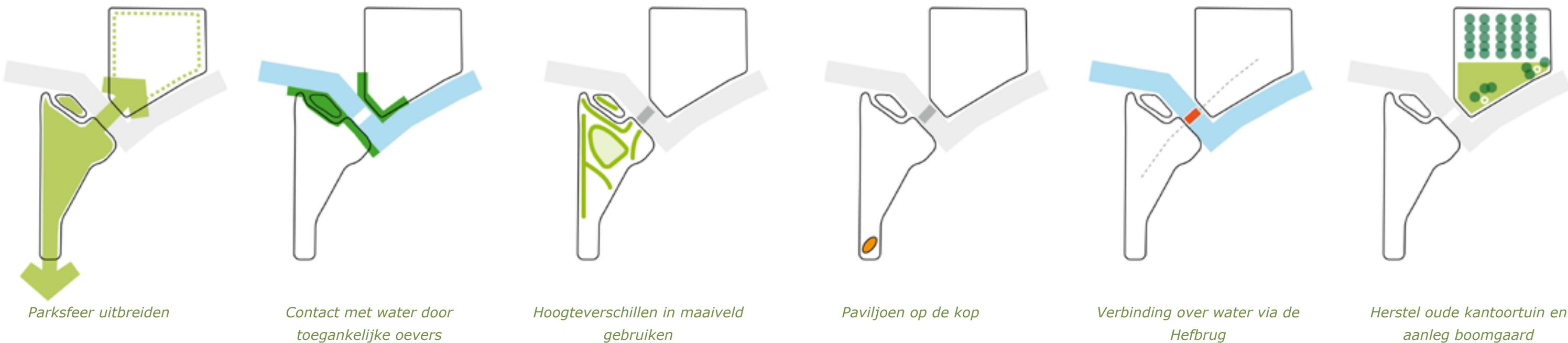
Uniek en onderscheidend is de historie en de ligging aan de Kruisvaart. Het contact met het water, de natuurvriendelijke oevers, de rietkragen, de dijkjes, de loopbruggetjes, de oude spoorlijn en de ontspannen sfeer zijn het vertrekpunt van de herinrichting. Door een verbinding naar de overkant van de Kruisvaart te maken, en door daar de voormalige PTT-tuin op te knappen en een pad te maken, willen we de ontwikkeling van het Hefbrugpark in gang zetten. Een paviljoen op de kop zorgt voor een trekker.

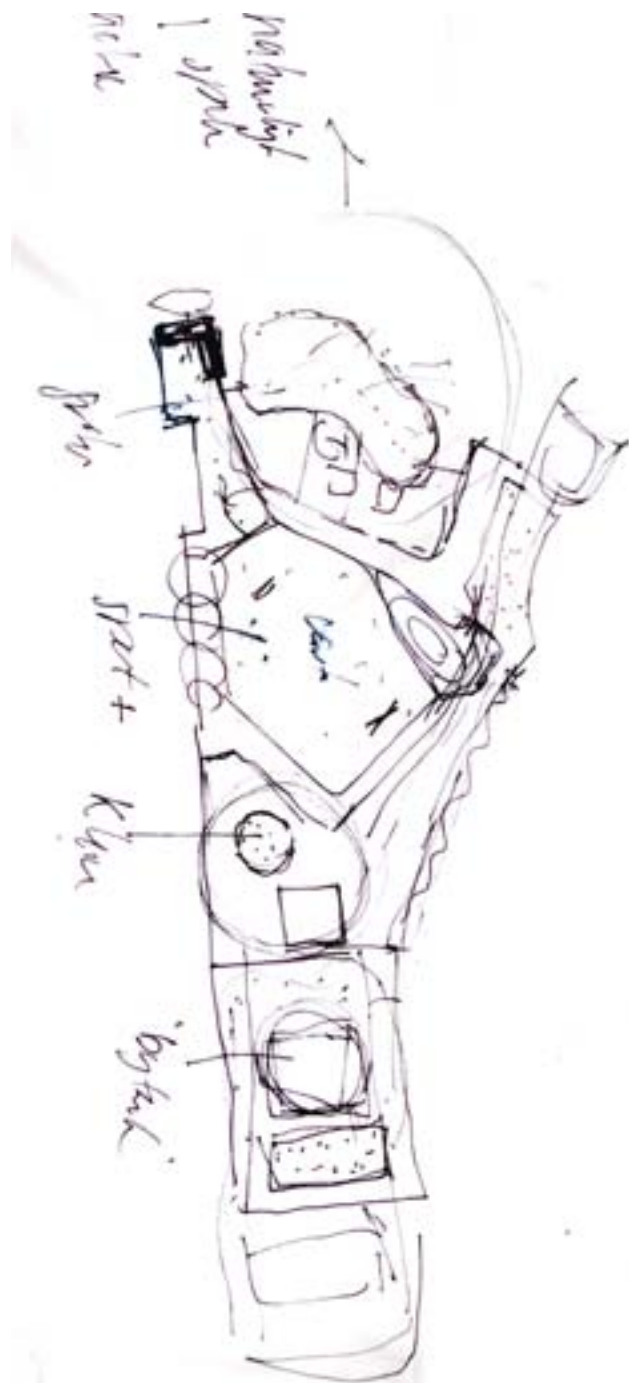
Momenteel zijn er bewoners actief om een herinrichting van het veldje mogelijk te maken. De meerwaarde van het Ringpark is dat het kaders en handvatten kan bieden voor de definitieve inrichting en keuze van beplanting en materialen.

We willen bewoners, gemeente en andere betrokkenen uitnodigen om met de volgende opgave aan de slag te gaan:

Maak van het huidige 'Veldje', de oevers, de Hefbrug en de PTT-tuin één samenhangend Hefbrugpark, waarin de historie doorklinkt en kinderen en volwassenen vrij kunnen spelen, zitten, ontspannen en genieten van de natuur.

Dit zijn de bouwstenen/principes:

Schets gemaakt tijdens bijeenkomst met bewoners voor de inpassing van Natuurlijk Spelen langs het water.

Referentiebeeld voor verhoogde grasvelden die de groene sfeer van het Hefbrugpark over de Croeselaan heen trekken (Weena, Rotterdam).

Bakstenen muurtjes vangen het hoogteverschil op en zorgen voor informele zitplekken.

*Referentiebeelden
voor Hefbrugpark:
natuurlijk spelen,
paviljoen/kiosk,
(fruit)bomen, zitplek
en natuurlijke oevers.*

3.2 De Haven

De Veilinghaven is het hart van Dichterswijk-west, met mooie oude schepen, kades, omringd door appartementengebouwen en horeca. Toch constateren we dat de gehoopte dynamiek en reuring wat achter is gebleven. Het is er prachtig, maar er is weinig levendigheid. Er zijn grote hoogteverschillen en er is een verschil tussen de wereld op het niveau van de straat (bovenwereld) en de wereld op de werf (benedenwereld). Daar willen we verandering in brengen.

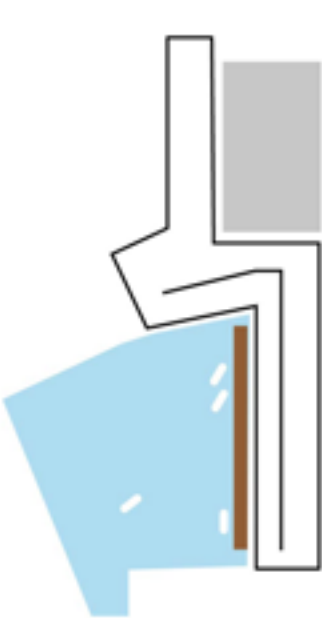
Het inbreng van het Ringpark in dit deelgebied is het optimaliseren van bestaande looproutes, door het gebruik van de werven meer te stimuleren. Dit doen we door bredere trappen in de hoeken voor te stellen, en door een aanlegsteiger voor kleine boten en kano's te maken. We activeren de haven dus vanuit 2 kanten: vanaf het water en vanaf het land.

Om de verblijfskwaliteit van de haven, inclusief werven en kades te vergroten, stellen we tevens voor om het prominente naambord van de Bo-rent te vervangen door mooie dichtregels, en de hoge kademuren te voorzien van beplanting in de vorm van mossen, varens en andere planten. Zo ontstaat een Ringparkwaardige haven.

We willen bewoners, ondernemers, gemeente en andere betrokkenen uitnodigen om met de volgende opgave aan de slag te gaan:

Maak van de huidige luwe haven een levendige stadshaven met een robuuste sfeer, die goed bereikbaar (en doorloopbaar) is vanuit de wijk en het water, met meer groen en meer mogelijkheden om te verblijven.

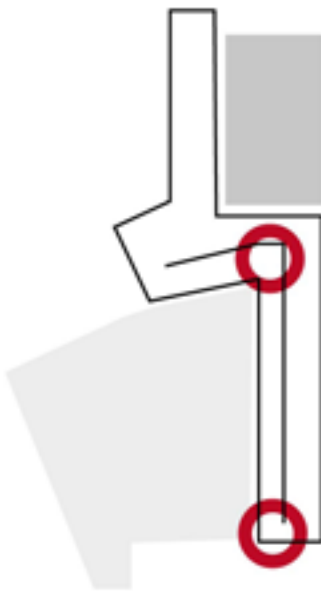
Dit zijn de bouwstenen/principes:

Steiger langs de kade

Stimuleren route onderlangs

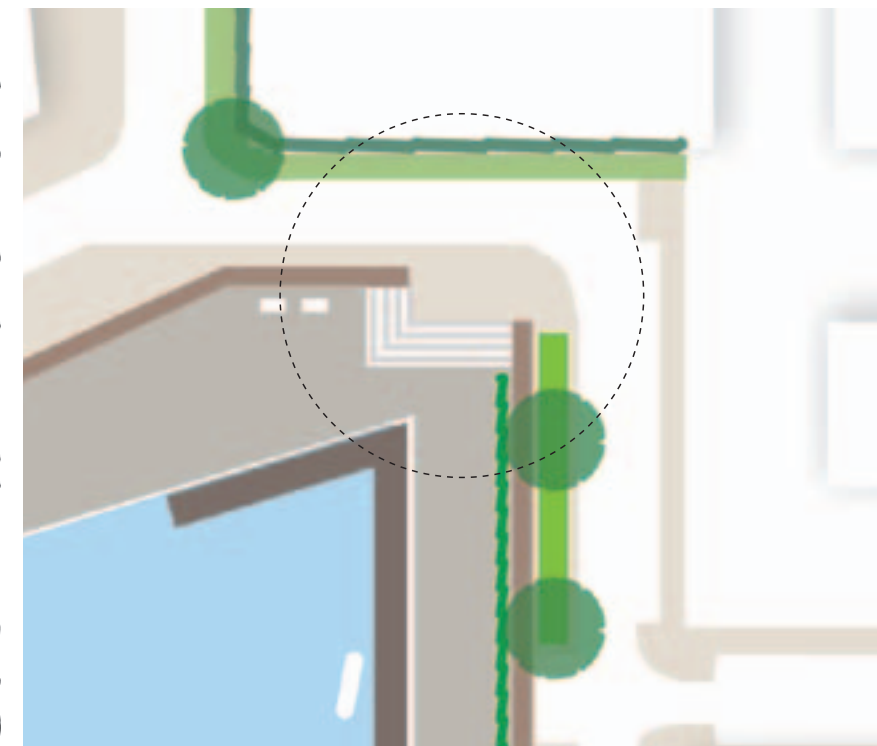
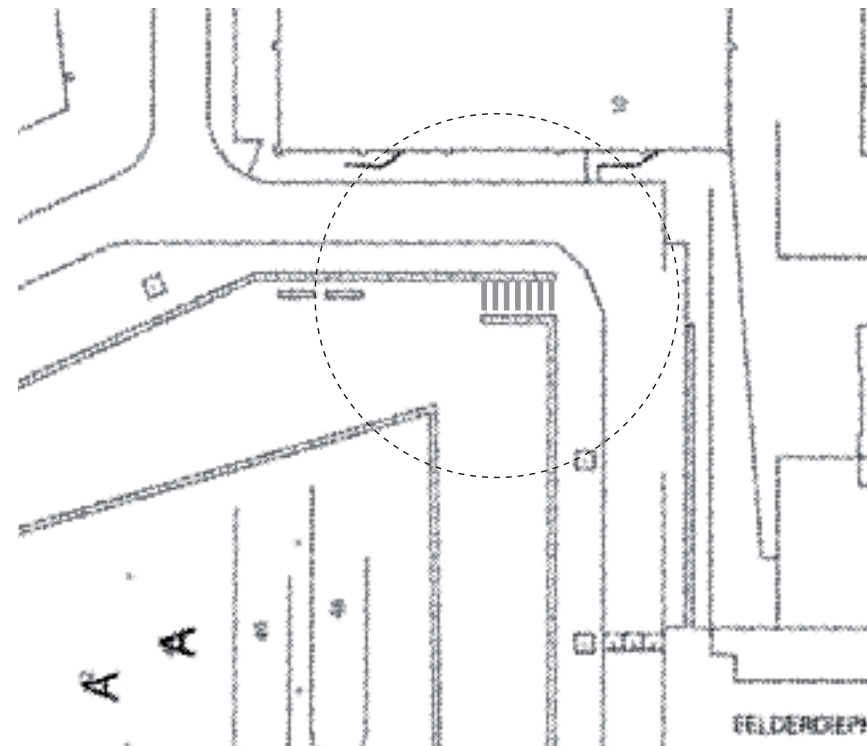
Royalere trappen

Representatieve gevel

Muurvegetatie op kademuur

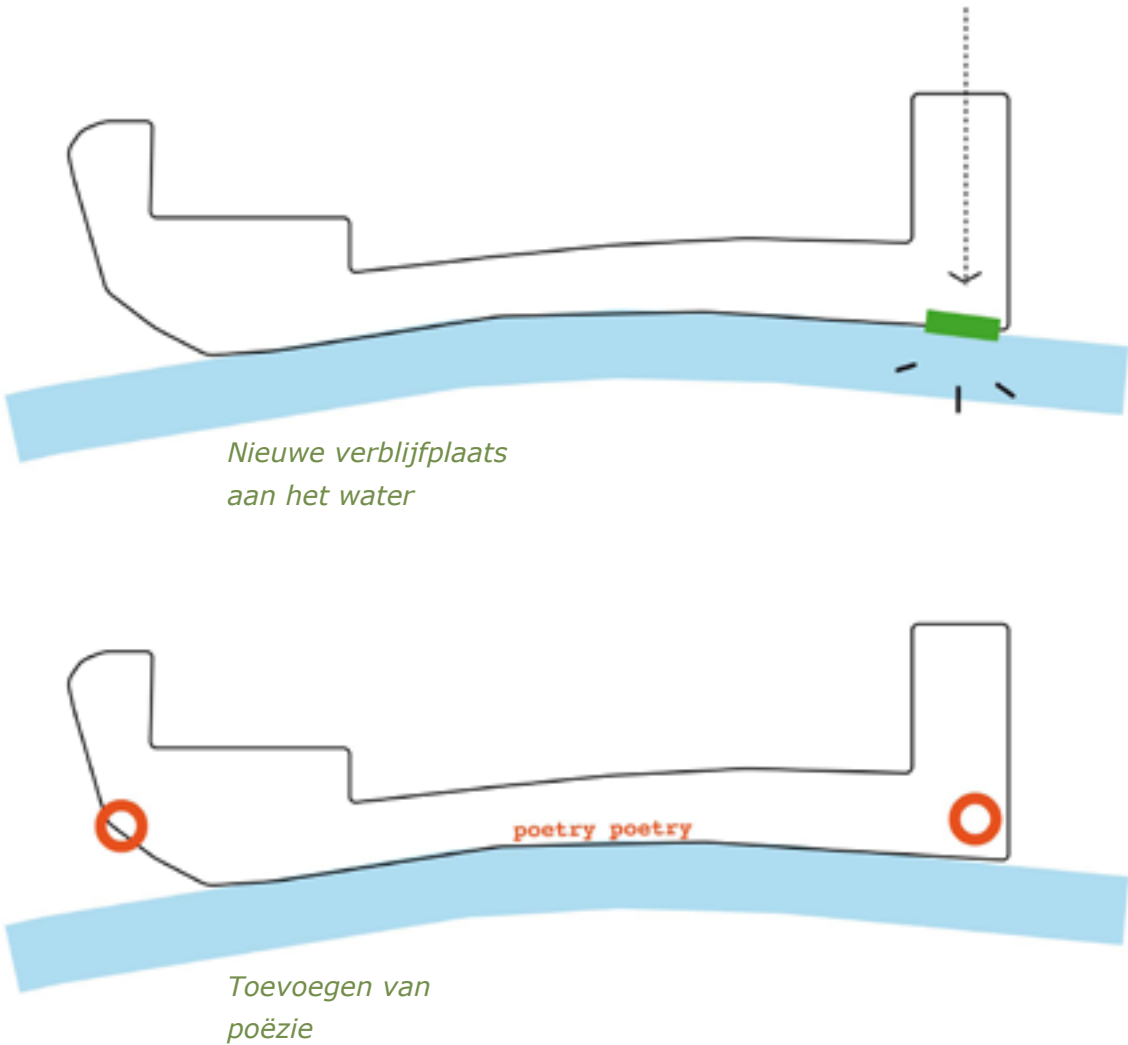

Referentiebeelden voor een groene en levendige haven

*De Haven:
activeren waterkant
trappen aanpassen op Ringparkroute
vergroenen*

3.3 LANGS HET KANAAL

De brede groene strook langs het Merwedekanaal was het sluitstuk van de bouwontwikkelingen in dit deel van de Dichterswijk. Het is een echte wandelpromenade. Je ervaart er de lucht, de wind en het brede water. Je hebt zicht op de overkant, Villa Jongerius en in de verte de Munt. Er is ingezet op een chique hoogwaardige inrichting met grind, bloembedden, plantenborders en degelijk meubilair. De sfeer vormt een contrast met de informele sfeer van de Kruisvaart.

Als deelgebied van het Ringpark stellen we hier geen grote ingrepen of veranderingen voor. Vertrekpunt is de formele sfeer van het Merwedekanaal. Wat we willen is om subtiele wijze de 'laag' van Ringpark aan het gebied toe te voegen. We stellen voor om op enkele plekken dichtregels toe te voegen, gedrukt op een kademuur of op poten tussen het wuivende riet, en met meer informele verblijfsplekken aan het water. Een betere benutting van het grastalud als ligweide zou ook wenselijk zijn.

We willen bewoners, gemeente en andere betrokkenen uitnodigen om met de volgende opgave aan de slag te gaan:

Maak van de huidige groenstrook langs het Merwedekanaal een levendig 'kanaaloeverpark' met behoud van de formele sfeer, maar met ruimte voor poëzie en verblijfsplekken aan het water.

Dit zijn de bouwstenen/principes:

3.4 DA-COSTA-BAAN

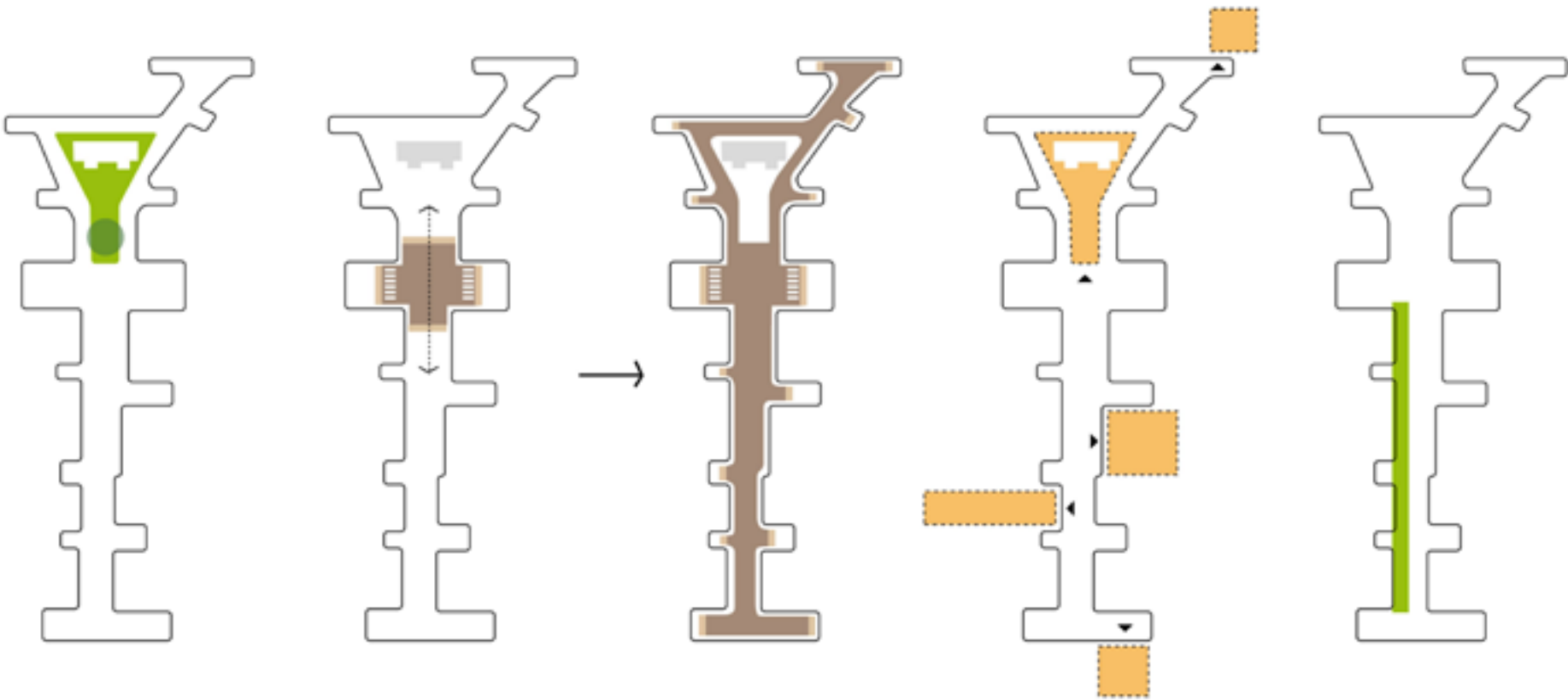
Tussen het onlangs opgeleverde Heycopplantsoen met het houten Klauterschip en de oude jaren dertig Da Costa School ligt een langgerekte stedenbouwkundig ruimte met oude en nieuwe bebouwing, smalle stoepen, verspringende rooilijnen en weinig groen. Door de enorme open groenstrook tegenover de Kleine Dichter voelt het er niet aangenaam en knus. De route van het Ringpark voert door dit gebied. De uitdaging is hier om meer groen toe te voegen en de verblijfskwaliteit van deze langgerekte ruimte te verbeteren.

We zien kansen om meer eenheid te creeëren door gebakken klinkers als basismateriaal in de openbare ruimte te gebruiken. We verhogen daarbij het niveau van de straat, zodat er één langgerekt plateau ontstaat. Dit plateau vormt ook de basis van een nieuw kruispunt / oversteek met de Croeselaan, dat daarmee op eenzelfde niveau komt. We zetten door tot de Casta School en richting Trimbos. Zo ontstaat er van voor naar achteren een baan: de Da Costa Baan. De Da Costa School willen we voorzien van een 'groene voet': groen rondom, waarmee we het Brederoplein – aan de voorkant – ook meenemen. De fraaie Kastanje die daar staat zetten we in de spotlights. Daar waar mogelijk voegen we meer groen toe langs de Da Costa Baan. Een bomenrij ten westen van de Croeselaan. En hangend groen tussen de School en Trimbos.

We willen bewoners, (horeca)ondernemers, gemeente en andere betrokkenen uitnodigen om met de volgende opgave aan de slag te gaan:

Maak van de huidige Heycopstraat een fraaie langgerekte pleinruimte, waar auto's te gast zijn en waar meer groen en verblijfsplekken worden toegevoegd. Maak van De Costa School een groen oase, en realiseer een veilige oversteek bij de Croeselaan, waarbij de park/pleinsfeer van De Costa Baan en het langzaamverkeer als vertrekpunt wordt genomen.

Dit zijn de bouwstenen/principes:

Steiger langs de kade

Plateau voor veilige oversteek

Gebakken klinkers zorgen voor eenheid

Voorkanten en entrees aan de as

nieuwe bomen voor groener beeld

*RingPark
groene inrichting omgeving Trimbos Instituut*

3.5 TRIMBOS TUIN

In de bocht van de Kruisvaart, aan de Da Costakade, ligt het terrein van het Nederlands kennisinstituut voor geestelijke gezondheids- en verslavingszorg. Het is een groen en bebost terrein dat is afgesloten met hekken. Vroeger was hier een landhuis en later een openbare zwemplaats. Links en rechts van het gebouw liggen twee gemeentelijke terrein; links is ingericht als grasveld (met entree woonboot) en rechts is een speeltuin. Het Trimbos-gebouw stamt uit de jaren 50, en is in zijn soort fraai en representatief. Aan de voorkant van het terrein, binnen de hekken, ligt een parkeerterrein. 's Avonds verlicht een grote natrium-lamp het terrein.

Dit deelgebied van het Ringpark leent zich voor de ontwikkeling van een meer open en parkachtige inrichting, een soort campus of tuin, waarin werknemers en omwonenden elkaar kunnen ontmoeten. Momenteel denkt Trimbos na over de herinrichting van haar eigen gebouw en terreinen, en willen zich laten zien als instituut dat middenin de samenleving staat, en ook middenin de wijk. Er is een uitgelezen kans om gezamenlijk op te trekken en van het huidige terrein een plezierig semi-openbaar parklandschap te maken.

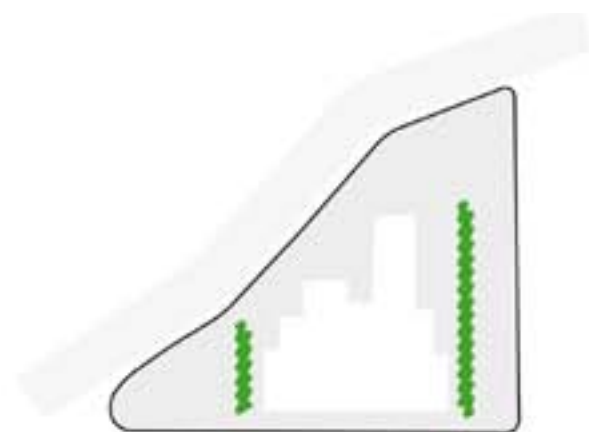
We willen bewoners, Trimbos, gemeente en andere betrokkenen uitnodigen om met de volgende opgave aan de slag te gaan:

Maak van het huidige terrein een semi-openbare tuin met een open parksfeer met zo min mogelijk hekken. Zorg dat werknemers en omwonenden elkaar kunnen ontmoeten en zet in op meer verblijfsplekken rond het gebouw en aan het water.

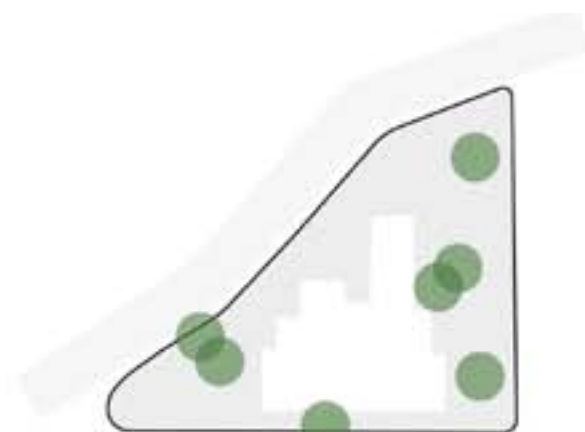
Dit zijn de bouwstenen/principes:

Grasveld
(met gestabiliseerde delen)

Hagen in plaats
van hekken

Losse boomgroepen

Route langs
het water

Groene entrées

tijdelijk pad

trekpon

plukpad

zelf parkmeubilair maken

hergebruik materialen

3.6 HET PLUKPAD

Tussen de Kruisvaart en het spoor ligt een groot braakliggend terrein, dat eigendom is van NS/Prorail. Toegang tot het terrein is beperkt. Vroeger was dit de plaats waar de overslag en transport van goederen naar de Veilinghaven plaatsvond. Het was een industriële bedrijvige plek, en er liep een spoor op de hoge zandrug in het gebied en eentje vlak langs de Kruisvaart. Nu nog zie je veel relief en hoogteverschillen. De natuur heeft er al jaren vrij spel.

Al jaren wordt er gespeculeerd over woningbouw op het Kruisvaartterrein. De meeste mensen kennen het plan wel uit 2003 met de forse hoogbouw aan de spoorzijde en de laagbouw aan het water. Door de crisis is daar verder weinig van terecht gekomen, maar eind 2014 werd duidelijk dat ASR en de NS van plan zijn om in de nabije toekomst 200 grondgebonden woningen te bouwen.

Het Ringpark wil anticiperen op deze dynamiek. Als we de oversteek kunnen maken, kunnen we de Ring van het Ringpark maken: cruciaal! We willen ter plaatse van Trimbos met een trekpontje naar de overkant en langs de rand van toekomstige bouwterrein een tijdelijk pad aanleggen van houtsnippers, geflankeerd door fruitbomen en besdragende struiken – als natuurlijke afscheiding. Langs het pad, waar je het water en de ruige natuur kunt ervaren, willen we van aanwezige materialen en spullen leuke (tijdelijke) verblijfsplekken maken. We sorteren voor op de inrichting van de beoogde openbare ruimte, door het Plukpad als een soort kraamkamer van het Kruisvaartterrein te laten fungeren: de bomen en struiken die hier groeien komen tot wasdom en kunnen te zijner tijd worden herplant in het nieuwe gebied.

We willen bewoners, gemeente, NS/ASR en andere betrokkenen uitnodigen om met de volgende opgave aan de slag te gaan:

Sluit een gebruiksovereenkomst met de eigenaren van het terrein, maak de oversteek over de Kruisvaart mogelijk, en leg een eenvoudig pad van houtsnippers aan langs het water met daarlangs fruitbomen en andere besdragende struiken, en maak van de aanwezige materialen bijzondere verblijfsplekken.

1 Het RingPark verbindt

Het Ringpark verbindt de twee helften van de Dichterswijk, aan weerszijden van de Croeselaan. Het verbindt Oost met West, oud met nieuw. En het versterkt de sociale cohesie van de wijk.

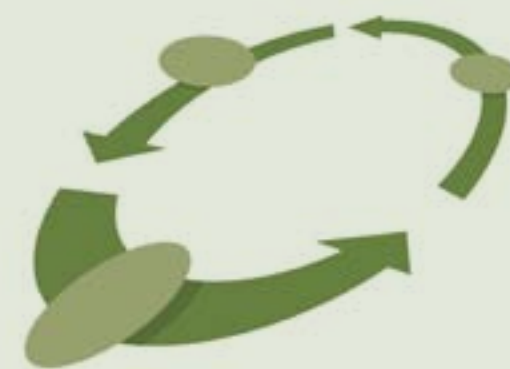
2 Van oever naar oever

De Dichterswijk ligt tussen de Kruisvaart en het Merwedekanaal. De waterkwaliteit is de afgelopen jaren verbeterd. Benut kansen voor 'natuurlijk spelen' bij de Kruisvaart en 'lounge-terrassen' in de haven.

3 Versterk de deelgebieden

De zes deelgebieden vormen de schakels van het Ringpark. Zij hebben ieder hun eigen sfeer en kansen voor gebruik. De samenhang zit in de ringvormige route.

4 Activeer de route

Programmeren draagt bij aan de levendigheid van de route. Verschillende partijen (bijvoorbeeld de basisschool Kleine Dichter, het Trimbosinstituut en de sportschool) kunnen langs de route activiteiten organiseren.

5 Bundel initiatieven

In Dichterswijk zijn veel losse initiatieven. Door bundeling versterken zij elkaar.

DE REGELS van het RINGPARK

6
Dichten als leidraad

Dichten is een mooie leidraad in het Ringpark. Het Ringpark kan het Dichtpark van Utrecht worden. Onderdelen zijn een poetry walk en een jaarlijks festival 'Dichter bij de Dichter'.

7
De veiling als aanknopingspunt

De voormalige groente- en fruitveiling en voormalige spoorlijn zijn aanknopingspunten voor de inrichting van het Ringpark. Onder andere speelobjecten, muren en gedichten kunnen aan deze tijd verwijzen.

8
Benut tijdelijkheid

Maak de groenzone langs het spoor toegankelijk. Een tijdelijk park is ook een park en draagt bij aan de groene uitstraling van de Dichterswijk.

9
Werk samen

Het Ringpark heeft verschillende eigenaren. Naast de gemeente, heeft ook de NS en het Trimbosinstituut gronden in eigendom. Daarnaast zijn er actieve bewoners en ondernemers die zich kunnen verenigen in de Stichting Vrienden van het Ringpark.

10
Faseer de ingrepen

Het Ringpark moet groeien. Het sluiten van de ring is het begin. Bewoners, ondernemers en gemeente kunnen in de loop van de tijd nieuwe parkonderdelen toevoegen.

COLOFON

Het Inrichtingshandboek Dichterswijk is met steun van de gemeente Utrecht opgesteld door Berdie Olthof (Feddes/Olthof Landschapsarchitecten), Marc Nolden FREELANDSCHAP) en Michiel Huls (Deltavormgroep).

Utrecht, januari 2015

